

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Идентификациона
налепница

ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ

СРПСКИ ЈЕЗИК

PROBNI ISPIT DRŽAVNE MATURE
šk. god. 2022./2023.

ШКОЛСКИ ЕСЕЈ

SRP.53.SR.R.K2.12

53721

Начин исправљања грешака на листу за писање школског есеја:

(Матура)	државна матура	Ш
↑	↑	↑
Прецртан погрешан одговор у заградама	Тачан одговор	Параф (скраћени потпис)

ОПШТА УПУТСТВА

Пажљиво прочитајте сва упутства и следите их.

Не окрећите страницу и не пишите школски есеј док то не одобри водитељ испитне просторије.

Налепите идентификационе налепнице на све испитне материјале које сте добили у сигурносној кеси.

Испит траје **150** минута.

У овом делу испита напишите школски есеј следећи приложена упутства и смернице.

Школски есеј треба да садржи најмање **300** речи.

Можете писати по листу за концепт, али се његов садржај неће бодовати.

Школски есеј обавезно напишите на листу за уредно писање.

Пишите читко. Школски есеј бодоваће се с нула (0) бодова ако је писан нечитко или великим штампаним словима. На 2. страници ове испитне књижице приказан је начин исправљања грешака. Приликом исправљања грешака потребно је ставити параф (искључиво скраћени потпис, а не пуно име и презиме).

Употребљавајте искључиво хемијску оловку која пише плавом или црном бојом.

Желимо Вам много успеха!

Ова испитна књижица има 12 страница, од тога 3 празне.

Пажљиво прочитајте наведени текст и смернице за писање школског есеја.

Свој школски есеј обликујте као заокружену целину с **уводом, разрадом и закључком.**

Пазите да Ваш школски есеј буде **правописно и граматички тачан.**

У свој школски есеј треба да уврстите све смернице.

Редослед понуђених смерница не обавезује Вас у обликовању школског есеја.

Ђачки растанак

Виногради, збогом умиљати,
збогом, грожђе, нећу те ја брати,
ао бербо, тебе жалим клету,
та шта лепше од тебе на свету?
Ко тебека никад не видео,
шта је јоште сиротан видео?
Ао брацо, амо у то доба
дођи, види, чуј, па 'ајд у гроба!
Зора зори, све поустајало,
па с' уз брдо весело нагнало,
Свирац свира, пушке попуцују, –
моме поју, момци подвикују. –
Јоште мало, ето винограда,
гледај сада убавога рада:
бери, носи, час доле, час горе,
момци кликћу, а песме се оре.
(...)

Ал' опета чини се менека
као бела да зорица зори,
тице поју, горе стоји јека,
а крај мене поточић жубори;

ја се шетам, дружина са мноме,
ми идемо Стражилову томе,
под ногама она росна трава,
а са стране брда мирисава,
а овде се поток пошалио
па нам пута младим препречио,
преко њега скачемо лагани,
и ево нас на другојзи страни,
а одавде све још убавије:
како само долина се вије,
како гора подигла се густа,
а по гори све та липа пуста,
липа цвета, цветићи миришу,
а уз мирис ветрићи уздишу,
а уз ветрић коси покликују,
уз косове браћа подвикују:
„Ао данче, ала си ми бео!
Још би дуго гледати те тео,
ал' кад ми се веће смрћи мора,
нек се смркне измеђ ови гора,
ту нек ми се ладна копа рака,
ту ће мене земља бити лака.”

Бранко Радичевић

Стражилово

И овде, румен крина,
са девојачког ребра,
ја, зором, уморно бришем, без милина.
А кад утопим чун Месечев, од сребра,
у ново море јутра и у траве,
седнем на облак, па гледам светлости,
што се по небу, из моје страсти, јаве.

А, место свог живота, давно живим,
буре и сенке грозних винограда.
Настављам судбу, већ и код нас прошлу,
болесну неку младост, без престанка;
тек рођењем дошлу,
са расутим лишћем, што, са гроба Бранка,
на мој живот пада.

И, тако, без гроба,
веселост је нека, у мени, ругоба.
И, тако, без тела,
душа ми је невидљива, и невесела.

Једног пролећа, и ја сам горко знао
да, кроз свирале девојачког ребра,
здравље дајем.
И груди своје, у грожђу, криком, раскидао,
наг, на дну неба, опивши се завичајем.

И, тако, без лица,
на лику ми је сенка јарца, трешње, тица.
И, тако, без станка,
тетурам се видиком, без престанка.

Лутам, још, витак, по мостовима туђим,
на мирисне реке прилежем, па ћутим,
али, под водама, завичај већ видим,
откуд пођох, присут лишћем жути
и расутим.

Дрхтим, још витак, од река и небеса.
Милујем ваздух, последњом снагом и
надом,
али, свиснућу, то и овде слутим,
за гомилом оном, једном, давно, младом,
под сремским виноградом.

Милош Црњански

Смернице за писање

1. Сместите песме у књижевноисторијске периоде у којима су настале.
2. Анализирајте формално-стилска обележја песама.
3. Упоредите мотиве завичаја, винограда и смрти у песмама.
4. Своја образложења поткрепите одговарајућим цитатима.

Празна страница

Празна страница

Празна страница